

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-2032/22-E

Název	Základní škola a mateřská škola Lipoltice, okres Pardubice
Sídlo	533 64 Lipoltice 46
E-mail	v.nalezinkova@email.cz
IČO	70 189 081
Identifikátor	600 096 441
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimíra Nalezinková
Zřizovatel	obec Lipoltice
Místo inspekční činnosti	Lipoltice 46
Inspekční činnost na místě	16. a 17. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Lipoltice, okres Pardubice (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Kapacita základní školy je

naplněna pouze částečně (40 %), aktuálně se ve dvou třídách vzdělávalo celkem 20 žáků 1. až 5. ročníku. V jedné třídě jsou společně vzděláváni žáci 2. a 4. ročníku, ve druhé žáci 1., 3. a 5. ročníku. Na některé předměty s převahou výchovného působení (tělesná a výtvarná výchova) je spojeno všech pět ročníků. Škola eviduje pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho dva mají vypracován plán pedagogické podpory, jednomu z nich je věnována pedagogická intervence. Vzdělávání v základní škole je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Cesta za poznáním*.

Předškolní vzdělávání probíhá ve věkově smíšené třídě (3-6 let) podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Poznáváme svět*. V době inspekční činnosti bylo zapsáno 24 dětí, z toho jedno dítě s odkladem povinné školní docházky a čtyři děti v posledním ročníku před nástupem do základní školy. Jedno dítě má odlišný mateřský jazyk.

Všichni žáci školy mají možnost docházet do školní družiny, v letošním školním roce je do jednoho oddělení přihlášeno 19 účastníků z 1. až 5. ročníku, do naplnění její kapacity zbývá šest volných míst. Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu *Pro téma zvířata, letem světem*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve své funkci dlouhodobě. Od 1. září 2022 jmenovala svou zástupkyni, která má ve své kompetenci pedagogické vedení mateřské školy. Úzká spolupráce zástupkyně s ředitelkou školy, vzájemný funkční přenos informací a otevřená komunikace přispívají k účinnému řízení školy. Mezi hlavní koncepční záměry ředitelky, které se jí postupně daří naplňovat, patří další zlepšování materiálních a prostorových podmínek školy, kvalitní výuka s osvojením etických zásad chování, budování školy, která je součástí života obce. Z důvodu ubývání žáků školy je dlouhodobým cílem získávání dalších žáků z okolních obcí.

Pedagogické rady probíhají vyjma první zahajovací v srpnu odděleně. Ze záznamů je zřejmé, že v základní škole jsou projednávány jak organizační záležitosti, tak oblast vzdělávání a jeho výsledků. V mateřské škole je jednání více zaměřeno na organizační záležitosti, méně na oblast pedagogických procesů, stanovování konkrétních závěrů a opatření. Pedagogická diskuse probíhá většinou ústně, avšak s menším účinkem. Návštěvy jiných škol, sdílení zkušeností, ale i vzájemné hospitace mezi základní a mateřskou školou by přispěly k získávání námětů a zvyšování kvality především předškolního vzdělávání. V základní škole se ředitelka při své hospitační činnosti zaměřuje zejména na nekvalifikovanou učitelku, které metodicky pomáhá.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogů, v základní škole probíhá podle vypracovaného plánu. V tomto školním roce je zaměřeno zvláště na podporu práce s výpočetní technikou, čtenářskou gramotnost, řídicí činnost. V mateřské škole je realizace dalšího vzdělávání učitelek z důvodu personálního zajištění výuky omezená.

Pedagogický sbor základní školy je stabilizovaný. Funkci výchovné poradkyně i metodika prevence zastává ředitelka školy. Má vypracovaný *Minimální preventivní program*, jehož jednotlivá témata obsahují aktuální trendy či problémy, jsou začleněna do vzdělávacích předmětů i výukových projektů. Ve škole je nutno řešit jen minimum případů nevhodného chování žáků, k čemuž přispívají malé třídní kolektivy a stálý dohled učitelek. V mateřské škole působí zástupkyně ředitelky se sníženým úvazkem přímé pedagogické činnosti a jedna učitelka s plným úvazkem. Současné personální podmínky mateřské školy umožňují jen

v malé míře souběžné působení učitelek (v době pobytu venku), což částečně snižuje možnosti využívání věkově a individuálně rozlišných forem vzdělávání. Další trvalá personální podpora (např. školní asistent) by byla přínosná.

Prostorové a materiální podmínky se od poslední inspekční činnosti výrazně zlepšily. Proběhly rekonstrukce školní družiny, školní jídelny, šaten i sociálního zařízení. Příznivě působí nové podlahy a školní nábytek. Ke zkvalitnění výuky přispěla modernizace digitální techniky, kterou učitelky i žáci v hodinách často využívali. Nově zařízené prostory školní družiny podporovaly možnosti zájmových aktivit.

Třída mateřské školy je umístěna v samostatné budově, hned vedle školy základní. Vybavena je dostatečným množstvím hraček i pomůcek, které podněcují rozvoj a hry dětí. Chybí však výškově odlišný sedací nábytek pro děti různých věkových kategorií, také úzký vstup do hygienického zařízení a nepříliš vhodné uspořádání třídy (např. objemná lehátka, nábytek v jídelně) znesnadňují organizaci a účelnost předškolního vzdělávání.

Pro pohybové aktivity dětí a žáků je k dispozici udržovaná školní zahrada vybavená pískovištěm, průlezkami, houpačkami i zahradním altánem.

Výhodou školy je vlastní školní jídelna. Děti a žáci mají k dispozici po celou dobu jejich pobytu ve škole dostatečné množství nápojů. Jejich využívání je třeba v mateřské škole připomínat.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny v základní škole byly připravené, měly jasně stanovené cíle, metody a formy výuky v převážné části podporovaly jejich dosažení. V úvodu učitelky často zařazovaly vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků, převládala vřelá pracovní atmosféra. Uplatněné metody ve všech hodinách umožňovaly činnosti mimo lavice, na koberci či u tabule. Promyšleně byla kombinována společná a samostatná činnost žáků, bylo zřetelné, že jsou zvyklí pracovat samostatně bez dotazů a rušení ostatních. Rychleji pracující a nadanější žáci měli vždy k dispozici další úlohy, často procvičovali učivo na počítačích umístěných přímo ve třídě. Učitelky průběžně žáky kontrolovaly, pomáhaly slabším, upozorňovaly na chyby. Rozvíjely čtenářské dovednosti žáků, měly připravené úlohy na porozumění textu, které žáci v průběhu samostatné práce vypracovávali. Zvláště ve vyšších ročnících se žáci zamýšleli nad obsahem a myšlenkami textu, měli prostor k diskusi. Zájem o předmět učitelky často podporovaly zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Vzájemná komunikace učitelek se žáky byla vždy přátelská, pozitivní, vstřícná, pochvala byla nedílnou součástí výuky. V několika hodinách byly vhodně posilovány postojové hodnoty žáků, přátelské vztahy, pomoc druhým. Nízký počet žáků ve většině tříd přispíval k individualizaci výuky a jejich aktivnímu zapojení. Pro zlepšení jejich pozornosti byly občas zařazeny krátké relaxační pohybové chvíle.

Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou žáků, někdy učitelky samy shrnuly jejich obsah. Součástí většiny hodin bylo krátké sebehodnocení, vzájemné hodnocení uplatněno nebylo. Závěrečné upevnění učiva se shrnutím výuky se zapojením žáků bylo zařazeno spíše výjimečně. Všechny hodiny byly podloženy názorným materiálem, didaktickými pomůckami, často také nakopírovanými pracovními listy. Ve většině hodin byla uplatněna digitální technika, využita interaktivní tabule, žáci často samostatně pracovali na počítačích (i v prvním ročníku). Ne vždy se však dařilo vedení žáků k častějšímu vyhledávání informací či diskusi nad různými možnostmi řešení zadaných úloh.

Plánování v mateřské škole vycházelo z tematických částí školního vzdělávacího programu. Vědomé propojení cílů ze všech oblastí vzdělávání a průběžné sledování dílčích výstupů však bylo málo zřejmé. Hodnocení po ukončení tématu, které by poskytovalo informace o účelnosti vzdělávacího procesu, má spíše obecný charakter.

Ranní hry umožňovaly ve větší míře spontánní aktivity, při kterých docházelo k přátelské komunikaci mezi dětmi, mezi dětmi a dospělými. Učitelky měly přehled o dětech, průběžně je chválily, případně poskytovaly podporu. Většina dětí přirozeně dodržovala pravidla soužití, mladší děti se zapojovaly do her starších. Při grafomotorických činnostech učitelky dbaly na správný úchop tužky a pečlivost plnění úkolů. Manipulační hračky a konstruktivní stavebnice účelně podporovaly jemnou a hrubou motoriku, rozvoj fantazie, spolupráci částečně i hledání vhodných postupů. Rozvíjení her a staveb, včetně jejich uchování je sníženo uspořádáním prostoru. Metodicky dobře vedené pohybové chvílky zdokonalovaly základní pohybové dovednosti a orientaci v prostoru.

Při řízených aktivitách převažovaly frontální formy a slovní metody výuky, čímž byly omezeny možnosti volby a zájmu dětí, věkové a individuální diferenciací. Pocit soudržnosti a zdokonalování jazykových dovedností podporoval komunitní kruh. Další cílená podpora rozvoje řečových schopností a preventivní logopedické aktivity jsou zařazovány jen ojediněle. K udržení pozornosti dětí o nabízené činnosti napomáhalo průběžné zařazování motivačních písní a říkadel, zčásti i praktických činností. Plánovité začleňování různorodých forem vzdělávání by více podpořilo učení založené na vlastní aktivitě, vzájemné spolupráci, schopnosti řešení problémových situací i vytváření příležitostí k různým hodnoticím technikám (např. sebehodnocení, vzájemné hodnocení). Příležitostí je také poskytování konkrétní zpětné vazby ze strany pedagogů.

Pravidelný pobyt dětí venku na školní zahradě i blízké okolí školy jsou vhodně využívány k poznávání skutečného přírodního prostředí, zdokonalování pohybových dovedností i posilování tělesné zdatnosti.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování vhodný prostor pro odpočinek, pohybovou relaxaci i rozvoj nadání. Vychovatelka účastníkům nabízela jak řízené aktivity s výtvarnými činnostmi, tak volné hry podle vlastního výběru. Pobyt účastníků venku na školní zahradě je limitován časem odpočinku dětí v mateřské škole (z důvodu rušení spících dětí) a odchody žáků na autobusy. Proto je venkovním aktivitám vyhrazen pouze omezený čas (14:30 až 15:00), což méně přispívá k vyžití na čerstvém vzduchu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V základní škole mají učitelky nastavený systém ověřování znalostí žáků zejména vlastními evaluačními nástroji, jejich výstupy klasifikují a průběžně zapisují do žákovských knížek. Celkové i individuální výsledky vzdělávání učitelky sledují průběžně, vyhodnocovány jsou za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady. Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni zejména slovně, vždy motivačně pozitivně. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni podle doporučení školských poradenských zařízení.

Ve školním roce 2021/2022 všech 20 žáků prospělo, z toho počtu 14 s vyznamenáním, chování měli všichni velmi dobré. Za obě pololetí zameškali v průměru 88 hodin, všechny hodiny byly řádně omluvené. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnosti doučování a konzultací, učitelky jim věnují cílenější individuální podporu při výuce i po vyučování. Žáci dodržují nastavená školní pravidla, jsou vedeni k samostatnosti, ohleduplnosti a vzájemné pomoci.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků informováni při třídních schůzkách, telefonicky a prostřednictvím elektronické komunikace. Často využívají možnosti návštěvy školy po vyučování a osobní konzultace. Škola se zajímá o jejich názory, měli možnost vyjádření v anketě ke spokojenosti se vzdělávací nabídkou.

Vzdělávání doplňují různé projekty (např. Záložka do knihy spojuje) a projektové dny (Houbohraní), návštěvy Ekocentra Paleta či spaní ve škole. Žáci využívají nabídku zájmové činnosti (anglický jazyk pro 1. a 2. ročník, flétna, výpočetní technika pro 4. ročník). Zúčastňují se tělovýchovných, výtvarných, pěveckých a přírodovědných soutěží, ve kterých se pravidelně umísťují na předních místech.

Výsledky předškolního vzdělávání jsou sledovány formou záznamů pedagogické diagnostiky, která poskytuje základní poznatky o způsobilostech jednotlivých dětí. Zjištěné informace se zatím ojedinele promítají do plánování a přizpůsobení obsahu výuky. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání svých dětí informováni prostřednictvím nástěnek, při každodenním kontaktu s učitelkami, případně na individuálně dohodnutých konzultacích.

V průběhu hospitací děti uplatňovaly zdvořilostní návyky, dodržovaly základní pravidla společenského chování, domlouvaly se a respektovaly potřeby druhých. Méně příležitostí měly při přípravě místa ke stolování. Při ostatních činnostech prokazovaly přiměřenou úroveň sebeobslužných a kulturně hygienických návyků, starší děti používaly příbor. Přiměřeně věku děti zvládaly základní pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky, manipulační činnosti i jednoduché úkony s pracovními pomůckami. Cvičily podle vzoru, reagovaly na smluvený signál, dobře se orientovaly v prostoru, starší děti částečně i v časových pojmech. Pod vedením učitelek děti prezentovaly písně a básně, přizpůsobily se hudebnímu doprovodu. Zpravidla úměrně svému věku prokazovaly znalosti v oblasti věcného a přírodního prostředí.

Dětem v posledním roce před vstupem do školy je průběžně věnována podpora (pracovní listy, procvičování grafomotoriky) směřující k plynulému přechodu k základnímu vzdělávání. Řečový projev a správná výslovnost i u starších dětí vykazují dílčí nedostatky, čemuž škola věnuje menší pozornost. K častějšímu zařazování preventivních jazykových chvil by mohl přispět kurz pro logopedické preventisty.

Škola úzce spolupracuje s obecním úřadem a místními složkami (např. hasiči). Zapojuje se do života obce při různých příležitostech (např. Rozsvěcení vánočního stromu, Vítání občánků, Halloween, Den s maminkou). Do těchto většinou odděleně pořádaných akcí školy mateřské a základní se rodiče aktivně zapojují. Vyšší součinnost mateřské a základní školy, společné aktivity pro rodiče a veřejnost by ještě více podpořily nejenom návaznost vzdělávání, ale i sounáležitost a prezentaci školy na veřejnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazné zlepšení materiálně-technických a prostorových podmínek základní školy, průběžné zlepšování materiálních podmínek v mateřské škole,
- jmenování zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu,
- přetrvává méně účelné nastavení hodnoticích procesů a záměrné využívání pedagogické diagnostiky v dalším vzdělávacím působení v mateřské škole.

Silné stránky

- Materiální, technické a prostorové podmínky příznivě ovlivňují proces vzdělávání v základní škole,
- rodinná atmosféra školy a přátelský pedagogický styl podporují pozitivní klima průběhu vzdělávání,
- uplatňování pestrých metod a forem výuky, vedení žáků k samostatnosti,
- časté využití digitálních technologií ve výuce v základní škole,
- možnost zapojení do zájmového vzdělávání žáků 4. i 5. ročníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Na rozdílné úrovni bylo vedení dětí a žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení,
- při plánování tematických celků v mateřské škole je méně systematicky sledováno naplňování dílčích cílů a výstupů vzdělávání,
- málo ucelené vedení pedagogické diagnostiky dětí v mateřské škole a její ojedinělé využívání k přípravě individuálně rozlišené vzdělávací nabídky,
- omezené využívání různorodých forem vzdělávání podporujících u dětí vlastní aktivitu, spolupráci a komunikativní dovednosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat ve vzdělávání častěji prvky vzájemného hodnocení dětí a žáků,
- věnovat více času ukončování hodin se zpětnou vazbou od žáků,
- vést více žáky k vyhledávání informací a práci se zdroji,
- umožnit ve větší míře účastníkům zájmového vzdělávání pobyt na školní zahradě,
- věnovat větší pozornost cílenému plánování, průběžnému vyhodnocování a evaluaci, účelně uplatňovat hodnotící nástroje ze strany pedagogů v mateřské škole,
- vést systematicky diagnostické záznamy o dětech, získané výsledky využívat pro vytváření individualizované vzdělávací nabídky,
- vytvářet pestrou a činností vzdělávací nabídku, která vychází z potřeb a zájmů dětí, podněcuje je k zapojení a vlastní aktivitě,
- využívat různé formy výuky v mateřské škole (např. skupinová, kooperativní) podporující spolupráci, komunikativní dovednosti, problémové učení, sebereflexi atd.,
- plánovat cíleně další vzdělávání pedagogů v mateřské škole, zaměřit se na aktivizační metody a formy výuky, logopedickou prevenci, případně využít možnosti sdílení zkušeností s jinými školami,
- hledat možnosti posílení personálního zajištění v mateřské škole,
- zvážit možnosti zlepšení prostorového uspořádání třídy mateřské školy a zázemí pro pedagogy (např. úložné a pracovní prostory),
- provázat více spolupráci základní a mateřské školy, prezentovat společné aktivity na veřejnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 16. 1. 2023
2. Školní matrika, školní rok 2022/2023
3. Povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků ve třídě pro školní rok 2022/2023
4. *Koncepce školy* pro období 2022 - 2024
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Cesta za poznáním*, verze s dodatkem č. 3 s platností od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Poznáváme svět*, s poslední platnou aktualizací ke dni 15. 1. 2023
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Pro téma zvířata, letem světem* s platností od 1. 9. 2019
8. Školní řád základní školy s platností od 31. 8. 2022
9. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 9. 2022
10. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2022
11. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2021/2022, 2022/2023
12. Rozvrhy hodin 1. – 5. ročníku, školní rok 2022/2023
13. Rozpis přímé pedagogické činnosti v MŠ, školní rok 2022/2023
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s platností od 1. 9. 2022
16. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
17. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2022/2023 (výběr)
18. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023
19. Dokumentace dítěte s odkladem školní docházky, školní rok 2022/2023
20. Dokumentace školní družiny, školní rok 2022/2023
21. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023
22. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023
23. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
24. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-983/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.